

Ik paste mijn vakantie aan, aan de zwermtijd van de bijen

Bijen in gesprek met de Drentse imker Jan Lubbers

door José Vleeming

Tweede secretaris, eerste secretaris, depothouder, cursusleider, begeleider van aankomend imkers, bouw-er van verenigingsstallen, stimulator van maar liefst vier grote imkersdagen en niet te vergeten, volgend jaar, D.V., 60 jaar lid van de afdeling Assen. Een indrukwekkende rits functies van een imker die van onschatbare waarde is geweest voor de bijenhouderij in het mooie Drentse land. Laten we eerst even terug- gaan in de tijd.

Imkershulpje

Geboren in 1913 in het ten noorden van Assen gele- gen Vries, verhuisde Jan Lubbers met zijn ouders op tweejarige leeftijd naar de gemeente Norg. Al in zijn prilste jeugd jaren raakte hij bekend met de imkerij, want zowel zijn opa als zijn vader waren imkers. Is hij eerst niet meer dan het imkers hulpje, op acht- of negenjarige leeftijd mag Jan Lubbers zich werkelijk in het bijenhouden verdiepen. De eerste jaren nog onder deskundige leiding van zijn vader, maar als hij zo'n 15 jaar is, moet hij zich geheel zelfstandig met de bijen zien te redden. Zijn hele verdere leven blijft hij imkeren en ook nu, op 78-jarige leeftijd, is hij nog de trotse bezitter van zo'n zes volken achter in zijn tuin. In zijn toptijd imkerde hij met wel 34 volken. Hij is altijd een vooruitstrevende imker geweest: al vanaf het begin hield hij zijn bijen in kasten. Stonden er eerst Simplex- kasten in zijn bijenstal, later ging hij over op Spaar- kasten. Ook in de bijensoorten verdiepte hij zich. Jarenlang hadden Carnica's zijn voorleefde, de laatste tijd echter houdt hij zich bij de gewone bij. Wat het honinghalen betreft, reist hij nog jaarlijks met zijn bijen naar het koolzaad in de kop van Groningen en dat al zo'n 45 jaar lang.

Doorzettingsvermogen

In 1947 trouwde Jan Lubbers en verhuisde hij naar Assen. Drie jaar later kocht hij zijn huidige woning in de Bosstraat. Een van de eerste activiteiten die hij op zijn nieuwe stek ontplooidde, was het bouwen van een bijenstal. Wat zijn maatschappelijke carrière betreft, kon hij vanwege zijn niet zo goede gezondheid in zijn jonge jaren niet in de voetsporen van zijn vader treden die boerde. Hij begon in 1930 op een melkfabriek,

werkte daarna een 24 jaar bij het Ziekenfonds te Assen en belandde uiteindelijk bij Stork Assen, waar hij tot zijn pensionering de werkplaatsadministratie verzorg- de. Enkele jaren na zijn pensionering werd Jan Lubbers getroffen door een hersenbloeding. Door zijn enorme doorzettingsvermogen heeft hij de gevolgen van zijn ziekte goed onder controle kunnen krijgen; zijn aange- taste spraakvermogen is echter een blijvende erfenis.

Betekenis voor de imkerij

Dat Jan Lubbers van onschatbare waarde voor de Drentse imkerij is geweest, zal elke bijenhouder in het land van Bartje beamen. Een van zijn eerste activiteiten na zijn verhuizing naar het Assense in 1947, was zijn medewerking aan het gouden imkersfeest dat van 23 tot en met 27 september 1947 te Assen gehouden werd. Onder de naam "bijen, bloemen en honing" vierde de VBBN haar 50-jarig bestaan, waarbij allerlei prominenten, als de toenmalige voorzitter van de VBBN, Mr. L.R.J. Ridder van Rappard en J.G. de Roever, schrijver van "Bijen en bijenhouden" acte de présence gaven. Jan Lubbers kijkt nog altijd met veel plezier terug op dit grootse evenement dat door in totaal meer dan 30.000 bezoekers uit binnen- en bui- tenland werd bezocht.

Van alle markten thuis

De medewerking aan het gouden imkersfeest was Jan zo goed bevallen dat hij in 1951 als 2e secretaris toe- trad tot het bestuur. Twee jaar later nam hij het gehele secretariaat voor zijn rekening. Een taak die hij maar liefst tot zijn zeventigste jaar heeft volgehouden. Maar

niet alleen het schrijfwerk was Jans deel, ook heeft hij bijna 25 jaar lang het depot met imkersbenodigdheden van de VBBN beheerd. Het bleef niet bij deze activiteiten. Volgde hij eerst zelf de beginnerscursus bij de Leidse Onderwijs Instelling, later bracht hij met nooit aflatend enthousiasme zijn kennis weer over op aspirant imkers. Gedurende zo'n 28 jaar gaf hij cursussen "practisch imker" in Assen, Hoogetveen, Meppel, Oosterhesselen en Stadskanaal. En of het allemaal nog niet genoeg was, was hij als bestuurslid mede-organisator van de cursussen korfvechten. Naast al deze tijdsverslindende activiteiten begeleidde hij jonge imkers bij het bijhouden, hielp tussen de bedrijven door ook nog een drietal verenigingsstallen bouwen, was de stuwende kracht achter de grote imkersdagen in 1967, 1977 en 1982 en "bemoeide" zich een paar jaar met de koninginnteelt op Schiermonnikoog. "Al deze activiteiten kon ik slechts volbrengen met de nimmer aflatende gastvrijheid van mijn vrouw die in de loop der tijd menig imker van koffie en koek heeft voorzien".

Oppassen voor adders

Het moet Jan Lubbers van het hart dat hij niet zoveel hoop heeft voor de toekomst van de bijenhouderij. "De mensen hebben hele andere bezigheden, veel meer liefhebberijen en een hele andere mentaliteit dan wij vroeger. Ondanks mijn drukke bestaan, was ik de rust zelve bij het werken in de bijen. En dan de vakanties. Je kunt als imker wel op vakantie gaan, maar dan

Jan Lubbers in de tijd dat volle honingraten nog geen zeldzaamheid waren.

moet wel eerst de zwermtijd achter de rug zijn. Ik paste de vakantie aan de bijen aan. Hoewel er dan weer een ander probleem om de hoek kwam kijken: de TT in Assen". Jarenlang is Jan eveneens actief geweest als geldteller bij de TT in Assen. Maar ondanks het warme hart dat hij de motorsport toedroeg, verloochende hij zijn bijenliefde nooit. Hij ergerde zich elk jaar aan de bezoekers die, ondanks voorschriften, de aangegeven toegangswegen verlieten en in grote getalen door de hei sjokten waar overal bijenkasten stonden. Dit paste Jan niet zo, maar geen nood dacht hij en hij plaatste her en der waarschuwingborden met het opschrift: "Oppassen voor ADDERS". Nooit méér dan tijdens de jaarlijkse TT was de hei het exclusieve domein van de bijen.

...theoretisch beter dan praktisch...

Op mijn laatste vraag hoe Jan Lubbers tegen de jonge generatie imkers aankijkt, zegt hij: "De tijden veranderen. Tegenwoordig zijn veel imkers op theoretisch vlak geweldig, maar praktisch beduidend minder. Het bijhouden komt vaak pas op de tweede plaats". Jan Lubbers spreekt de hoop uit het 100-jarig bestaan aan "zijn" afdeling in 2002 nog te mogen beleven. Misschien wel samen met zijn kleinzoon, die in de imkersvoetsporen van zijn opa lijkt te treden. Op zijn twee zonen en ene dochter hoeft hij niet te rekenen, want "die zijn theoretisch wel goed, maar blinken in de praktijk niet uit door lef".

